

BACALAUREAT 2008

PROGRAMA DE EXAMEN PENTRU LIMBA RUSĂ

STATUTUL DISCIPLINEI

În temeiul Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și în conformitate cu *Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat – 2008*, absolvenții de liceu, învățământ de zi (promoția 2008) au dreptul de a susține examenul de bacalaureat la *Limba rusă* ca limbă modernă într-una din situațiile următoare:

- Limba rusă ca limbă modernă – **proba B**, probă orală comună pentru toate filierele, profilurile și specializările din cadrul învățământului liceal;
- Limba rusă ca limbă modernă – **proba E**, probă scrisă la alegere din aria curriculară corespunzătoare specializării, pentru filiera teoretică – specializarea filologie;
- Limba rusă ca limbă modernă – **proba F**, probă scrisă la alegere dintre disciplinele din celelalte arii curriculare, alta decât cele susținute anterior – în conformitate cu „Lista disciplinelor la care se susține examenul de bacalaureat 2008 pentru probele *d*, *e* și *f*”, aprobată prin Ordin al ministrului educației, cercetării și tineretului.

Programa pentru examenul de bacalaureat 2008, la disciplina Limba rusă (ca limbă modernă), este întocmită pe baza programelor școlare de limba rusă pentru ciclurile inferior și superior ale liceului, aprobate prin Ordinele ministrului nr. 3458/ 09.03.2004, 4598/31.08.2004, 3252/13.02.2006, 3488/ 23.03.2006 și 5959/ 22.12.2006.

TIPOLOGIA PROGRAMELOR PENTRU EXAMENUL DE BACALAUREAT

Respectând tipologia generală a structurii planurilor-cadru de învățământ și prevederile acestora privind studierea limbilor moderne în liceu, examenul de bacalaureat 2008 se va desfășura – la „Limba rusă” ca limbă modernă – după următoarele tipuri de programe:

⇒ Pentru LIMBA MODERNĂ 1:

- Programa 1A, valabilă pentru filierele teoretică și vocațională, toate profilurile și specializările.
- Programa 1B, valabilă pentru filiera tehnologică, toate calificările profesionale.

⇒ Pentru LIMBA MODERNĂ 2:

- Programa 2A, valabilă pentru filierele teoretică și vocațională, toate profilurile și specializările.
- Programa 2B, valabilă pentru filiera tehnologică.

⇒ Pentru LIMBA MODERNĂ 3

- Programa 3, Limba rusă – limba modernă 3, valabilă pentru:
 - absolvenții de liceu care au început studiul limbii ruse în clasa a IX-a;
 - absolvenții filierei tehnologice, ruta progresivă de calificare – la toate celelalte calificări profesionale, cu excepția celor pentru care se aplică Programă 2B.

Programele de bacalaureat selectează din programele școlare de limba rusă în vigoare, pentru ciclurile inferior și superior ale liceului, competențele specifice care vor fi evaluate prin probele de examen.

LIMBA MODERNĂ 1

PROGRAMA 1A – limba modernă 1, filierele teoretică și vocațională

I. COMPETENȚE EVALUATE

NOTĂ: Filierele teoretică și vocațională prezintă un corp comun de competențe, neevidențiate prin tehnoredactare. La specializarea filologie din cadrul filierei teoretice, profilul umanist se adaugă și competențele marcate prin asterisc (*) și prin corp de literă cursiv.

1. Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare

1.1 Selectarea ideilor principale din texte audiate/ citite referitoare la probleme din domeniul de interes general și din domeniul de specializare

1.2 Corelarea, în mod coerent, a mai multor informații din diverse părți ale unui text/ din texte diferite, pentru a rezolva o sarcină de lucru

1.3 Identificarea, în mesaje orale și texte scrise diverse, a unor puncte de vedere, opinii, atitudini și sentimente exprimate, pentru a le raporta la propria experiență

1.4 Decodarea semnificației unor elemente lexicale nefamiliare, din context/ prin asocieri/ conexiuni

1.5 Analizarea unor situații descrise în texte audiate/ citite, pentru a lua decizii/ a identifica soluții

*1.6 Identificarea elementelor structurale ale textului literar (temă, subiect, personaj, mesaj, fundalul acțiunii, voce auctorială, narațiune la pers. I / a III-a), a unor mijloace de expresie artistică (simboluri, metafore etc.)

2. Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor contexte variate de comunicare

2.1 Relatarea coerentă – oral/în scris, sub formă de povestire, descriere sau monolog, – a unor fapte, evenimente, situații reale / imaginare, din domeniul de interes general/ din domeniul de specializare

2.2 Prezentarea, oral/în scris, a unor filme, cărți, evenimente, experiențe personale, cu formularea de idei, opinii proprii și susținerea acestora cu argumente și exemple pertinente

2.3 Elaborarea unui eseu argumentat logic și susținut cu exemple pertinente din experiența personală sau preluate din alte surse

2.4. Redactarea de texte funcționale variate (scrisoare personală, scrisoare de intenție, invitație, felicitare, C.V.), cu folosirea de conectori, respectând convențiile specifice

2.5 Utilizarea convențiilor folosite în comunicarea orală și în scris, formală și informală, adecvând formatul și limbajul la context și la tipul de text

2.6 Oferirea și solicitarea, oral/în scris, de informații și instrucțiuni clare și precise pentru îndeplinirea unei sarcini de lucru

2.7 Completarea de formulare de uz curent și specifice domeniului de specializare

*2.8 Redactarea de eseuri de opinie, eficiente/ convingătoare

*2.9 Argumentarea, oral/ în scris, a modului personal de interpretare a unui text literar

3. Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă

3.1 Participarea la conversații, folosind un limbaj adecvat funcțional la context și respectând normele socio-culturale, în funcție de rol și de relația cu interlocutorul/ interlocutorii

3.2 Solicitarea și oferirea de reformulări/clarificări, în cadrul unui schimb de mesaje orale sau scrise

3.3 Susținerea unui punct de vedere în cadrul unei discuții orale/ al unui schimb de mesaje scrise, pe teme de interes general sau din domeniul de specializare

3.4 Avansarea, oral sau în scris, de ipoteze și formularea de răspunsuri adecvate la ipotezele emise de ceilalți

3.5 Oferirea de răspunsuri, oral sau în scris, la un chestionar pe teme de interes, în care sunt motivate opțiunile

3.6 Solicitarea – oral/în scris, adresată interlocutorului, – de a formula ideii, opinii, păreri, respectiv oferirea de răspunsuri/ comentarii adecvate la acestea

3.7 Redactarea de mesaje de răspuns pe diferite teme, către diverși destinatari, în diferite scopuri de comunicare (pentru a obține ceva, a informa, a convinge, a invita, a refuza etc.), cu adecvarea formatului și a limbajului la subiect și la receptor

*3.8 Susținerea cu argumente și contraargumente relevante a unui punct de vedere în cadrul unei discuții/ schimb de mesaje scrise, pe teme culturale/literare

4. Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare

4.1 Traducerea din limba rusă în limba română/ **din limba română în limba rusă*, a unui text de dificultate medie, din domenii de interes general/ din domeniul de specializare

4.2 Transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă

4.3 Rezumarea în scris, într-un număr de cuvinte dat, a unui text citit

4.4 Transferul de informații factuale, din texte referitoare la domeniul de specializare, în diverse forme de prezentare

**4.5 Rezumarea, oral/ în scris, – într-un număr determinat de cuvinte/ enunțuri – a esențialului dintr-un text citit (literar/ publicistic)*

**4.6 Parafrizarea unui citat, folosind exemple personale/prin raportare la propria experiență*

**4.7 Raportarea unui mesaj literar la experiența personală*

II. CONȚINUTURI EVALUATE

Candidații la examenul de bacalaureat vor trebui să stăpânească sistemele fonologic, lexical, gramatical și stilistic al limbii ruse specificate în programele școlare în vigoare, corespunzătoare filierei/ profilului/ specializării, pentru a demonstra capacitatea de a recepta și produce mesaje orale/ scrise, precum și de a interacționa în situații de comunicare enunțate, corespunzător următoarelor teme:

Domeniul personal

- Viața personală (date personale, familie, sănătate, stil de viață, factori de risc, comportament social, timp liber/ timp ocupat, hobby-uri)
- Relații interpersonale / interumane / profesionale, viața de echipă
- Universul adolescenței (cultură, sport, activități de timp liber)
- Pregătirea pentru viața activă (proiecte de dezvoltare personală și de inserție socială)

Domeniul public

- Țări și orașe – România în context european
- Aspecte din viața contemporană: socio-economice, culturale, științifice, tehnice, ecologice
- Tinerii în viața comunitară: roluri, drepturi, îndatoriri
- Mass-media. Mijloace moderne de comunicare în masă
- Generația tânără și tehnologia informației

Domeniul ocupațional

- Aspecte legate de viitorul profesional și de profesiuni: activități principale, locuri de muncă
- Produse și servicii (pașapoarte, viză, declarație vamală, poștă, transport, cazare, asistență medicală, cumpărături). Calitatea serviciilor și a produselor

Domeniul educațional. Cultură și civilizație

- Oferte educaționale în domeniul de specializare. Instituții de învățământ superior de profil din Rusia
- Descoperiri științifice și tehnice
- Itinerare turistice și spirituale în spațiul de cultură și civilizație rusă
- Patrimoniul cultural rus și universal (în funcție de specializare). Repere ale spațiului de cultură și civilizație rusă – trecut și prezent
- Viața culturală, lumea artelor. Figuri reprezentative ale muzicii și artelor plastice din Rusia (sec. XIX)
- Mari scriitori ruși – portrete literare: A.S. Pușkin, M. Iu. Lermontov, **I.A. Gonțarov*, I.S. Turgheniev, N.V. Gogol, F.M. Dostoievski, L.N. Tolstoi, A.P. Cehov, S. Esenin, B. Pasternak/ M. Bulgakov, **A. Ahmatova/ *M. Țvetaeva*
- **Tipuri umane în literatura rusă: eroul romantic, omul de prisos, omul mărunț, avarul, personajul feminin*

Autori și opere: A.S. Pușkin («Евгений Онегин», **лирика – одно стихотворение по выбору*); М.Ю. Лермонтов («Демон» или «Герой нашего времени», **лирика – одно стихотворение по выбору*); Н.В. Гоголь («Шинель», **«Мёртвые души»* или **«Ревизор»*); **И.А. Гончаров* («Обломов»); И.С. Тургенев («Первая любовь» или «Рудин», **«Записки охотника»*); А.П. Чехов (один рассказ по выбору, «Три сестры», **«Вишнёвый сад»* или **«Дядя Ваня»*); Л.Н.Толстой («Война и мир» или «Анна Каренина»); Ф.М. Достоевский («Преступление и наказание» или «Братья Карамазовы») **«Идиот»* или **«Двойник»*); С. Есенин (**лирика*, одно стихотворение по выбору); **А. Ахматова (лирика) или *М. Цветаева (лирика)*; Б. Пастернак (по выбору – «Доктор Живаго»/ лирика) или М. Булгаков («Мастер и Маргарита»)

- ** Dialogul culturilor. Interferențe culturale româno-ruse*

- **Curenți literare (romantism, realism, modernism) – prezentare generală, reprezentanți*

Actele de vorbire și structurile lexico-gramaticale necesare construirii comunicării în cadrul domeniilor tematice menționate mai sus sunt cele prevăzute de programele școlare de limba rusă (limba modernă 1), în vigoare pentru ciclurile inferior și superior ale liceului, corespunzătoare filierelor teoretică și vocațională, aprobate prin Ordinele Ministrului nr. 3458/ 09.03.2004, 4598/ 31.08.2004, 3252/ 13.02.2006 și 5959/ 22.12.2006.

PROGRAMA 1B – limba modernă1, filiera tehnologică, toate calificările profesionale

I. COMPETENȚE EVALUATE

1. Obține informații prin receptarea de mesaje orale, în scopul îndeplinirii unor sarcini de lucru

- 1.1 Identificarea informațiilor necesare și suficiente pentru decodarea sensului global al unui mesaj audiat
- 1.2 Obținerea, dintr-un mesaj oral, a detaliilor de specialitate corecte, relevante pentru sarcina de lucru
- 1.3 Inițierea de acțiuni adecvate pentru confirmarea sau clarificarea sensului mesajului
- 1.4 Decodarea sensului unor elemente lexicale nefamiliare, cu ajutorul contextului/ prin asocieri / conexiuni
- 1.5 Identificarea opiniilor, atitudinilor și sentimentelor exprimate într-un mesaj oral

2. Obține informații prin receptarea de mesaje scrise, în scopul îndeplinirii unor sarcini de lucru

- 2.1 Identificarea – în texte de informare generală sau referitoare la domeniul ocupațional – de informații și opinii relevante pentru sarcina de lucru
- 2.2 Scanarea unui text de specialitate sau de informare generală, în scopul identificării rapide de informații/ detalii specifice pentru rezolvarea unei sarcini de lucru
- 2.3 Corelarea în mod coerent a mai multor informații din diverse părți ale unui text/ din texte diferite, pentru a rezolva o sarcină de lucru
- 2.4 Analizarea avantajelor și dezavantajelor unor situații descrise în texte, în scopul identificării de soluții și al luării unor decizii
- 2.5 Transferul de informații din texte referitoare la domeniul ocupațional în diverse forme de prezentare
- 2.6 Identificarea, prin raportare la context sau prin asocieri/ conexiuni, a sensului unor aspecte de conținut nefamiliare/ necunoscute

3. Exprimă mesaje orale, în scopul îndeplinirii unor sarcini de lucru variate

- 3.1 Oferirea și solicitarea de informații pentru îndeplinirea unei sarcini de lucru
- 3.2 Formularea clară, precisă și în mod politicoasă a informațiilor și întrebărilor
- 3.3 Prezentarea de descrieri clare și detaliate pe subiecte din domeniul de interes propriu/ profesional
- 3.4 Comunicarea, într-o manieră clară, precisă și politicoasă de informații sau de instrucțiuni/ formularea de întrebări, în vederea îndeplinirii unei sarcini de lucru legate de domeniul de specializare/ ocupațional
- 3.5 Solicitarea și oferirea de clarificări/ explicații atunci când informația/ instrucțiunea nu este înțeleasă imediat
- 3.6 Utilizarea adecvată a termenilor de specialitate comuni/ familiari, relevanți pentru sarcina de lucru

4. Elaborează mesaje scrise, în scopul îndeplinirii unor sarcini de lucru variate

- 4.1 Completarea de documente și formulare profesionale specifice domeniului ocupațional
- 4.2 Redactarea de texte funcționale variate complexe, structurate, folosind adecvat conectorii specifici
- 4.3 Transmiterea, în limbaj clar și precis, de informații corecte vizând aspecte din domeniul de activitate
- 4.4 Adecvarea formatului și a limbajului la subiect și la contextul de comunicare
- 4.5 Utilizarea adecvată a convențiilor specifice folosite în comunicarea scrisă formală și informală

5. Participă la interacțiuni verbale orale pe teme cotidiene și pe teme profesionale

- 5.1 Oferirea de opinii proprii și susținerea lor cu argumente în conversații pe teme diverse de interes general sau din domeniul ocupațional
- 5.2 Solicitarea în mod adecvat a opiniilor interlocutorului și răspunsul adecvat la acestea
- 5.3 Verificarea înțelegerii și solicitarea / oferirea, la cerere, a unor clarificări / explicații, în conversații/ discuții/ prezentări pe teme de interes, atunci când informația nu este înțeleasă
- 5.4 Participarea la conversații folosind un limbaj adecvat la context și respectând convențiile folosite în comunicarea orală, precum și normele sociale și culturale, în funcție de rol și de relațiile cu interlocutorul/ interlocutorii

II. CONȚINUTURI EVALUATE

Candidații la examenul de bacalaureat vor trebui să stăpânească sistemele fonologic, lexical, gramatical și stilistic al limbii ruse specificate în programele școlare în vigoare, corespunzătoare filierei/ profilului/ specializării, pentru a demonstra capacitatea de a recepta și produce mesaje orale/ scrise, precum și de a interacționa în situații de comunicare enunțate, corespunzător următoarelor teme:

Domeniul personal

- Viața personală: date personale, educație, strategii de studiu, opțiuni pentru carieră, stil de viață, timp liber/ timp ocupat, hobby-uri
- Relații interpersonale / profesionale, viața de echipă, comportament social
- Universul adolescenței (cultură, sport, activități de timp liber)

Domeniul public

- Țări și orașe – România în context european
- Aspecte din viața contemporană (istorice, culturale, socio-economice/ științifice/ tehnice/ ecologice/ strategii de utilizare a resurselor)
- Tinerii și viața comunitară
- Democrație, civism și drepturile omului
- Mass-media

Domeniul ocupațional

- Aspecte legate de profesii și de viitorul profesional
- Aspecte teoretice și practice ale specialității
- Locul de muncă (instituție, companie), organizare comportament profesional, deontologie profesională
- Echipamente, activități, operații și procese de producție (în funcție de specializare)
- Produse și servicii (pașapoarte, viză, declarație vamală, poștă, transport, cazare, asistență medicală, cumpărături). Calitatea serviciilor și a produselor

Domeniul educațional. Cultură și civilizație

- Descoperiri științifice și tehnice
- Viața culturală și lumea artelor
- Patrimoniul socio-cultural european
- Repere culturale ale spațiului etnolingvistic rus – trecut și prezent. Figuri reprezentative ale literaturii, muzicii și artelor plastice.

Actele de vorbire și structurile lexico-gramaticale necesare construirii comunicării în cadrul domeniilor tematice menționate mai sus sunt cele prevăzute de programele școlare de limba rusă (limba modernă 1) pentru ciclurile inferior și superior ale liceului, corespunzătoare filierei tehnologice, aprobate prin Ordinele Ministrului nr. 3458/09.03.2004, 4598/31.08.2004 și 3488/23.03.2006.

LIMBA MODERNĂ 2

PROGRAMA 2A – limba modernă 2, filierele teoretică și vocațională

I. COMPETENȚE EVALUATE

NOTĂ: Filierele teoretică și vocațională prezintă un corp comun de competențe, neevidențiate prin tehnoredactare. La specializarea filologie din cadrul filierei teoretice, profilul umanist se adaugă și competențele marcate prin asterisc (*) și prin corp de literă cursiv.

1. Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare

1.1 Identificarea ideilor principale în mesaje orale și/sau scrise, referitoare la subiecte din viața cotidiană sau din domeniul de specializare

1.2 Selectarea – din texte orale și/sau scrise din domeniul de specializare – de informații punctuale/ de opinii relevante, pentru a rezolva o sarcină de lucru

1.3 Discriminarea între informații factuale și opinii, în mesaje orale și/sau scrise

1.4 Decodarea semnificației unor elemente lexicale nefamiliare, din context sau prin asocieri/ conexiuni

*1.5 Identificarea de avantaje și dezavantaje ale unor situații descrise în texte, pentru a formula soluții

*1.6 Corelarea de informații din diverse părți ale unui text/din texte literare diferite, pentru rezolvarea unei sarcini de lucru

2. Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor contexte variate de comunicare

2.1 Elaborarea, oral/în scris, de descrieri clare și detaliate pe subiecte din domenii de interes personal și/ sau profesional

2.2 Prezentarea orală/relatarea în scris a unui fapt divers/ film/întâmplări/eveniment socio-cultural sau profesional, subliniind elementele semnificative

2.3 Elaborarea unui text structurat pe subiecte de interes general, cu prezentarea unor opinii/ ipoteze și susținerea acestora cu argumente și exemple

2.4 Prezentarea unui monolog structurat pe o temă dată, susținut de exemple din viața personală sau din alte surse

2.5 Elaborarea de texte funcționale variate, redactate conform convențiilor specifice folosite în comunicarea scrisă

2.6 Completarea de documente (formular, chestionar etc.) de uz curent și specifice domeniului de specializare

**2.7 Prezentarea și comentarea unui film/ a unei cărți, prin raportare la experiența personală, cu exprimarea de opinii, impresii despre acestea*

3. Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă

3.1 Participarea la conversații folosind un limbaj adecvat la context și respectând convențiile folosite în comunicarea orală și normele sociale și culturale

3.2 Exprimarea, oral și/sau în scris, a unor sentimente și reacții (surpriză, bucurie, neplăcere, interes, indiferență, regret, uimire etc.) în cadrul unor interacțiuni orale și/ sau scrise referitoare la evenimente/ situații/ experiențe trăite sau aflate

3.3 Solicitarea în mod adecvat a opiniei interlocutorului sau comentarea succintă a unui punct de vedere/ a părerilor exprimate de partener, în cadrul unui schimb de mesaje orale sau scrise

3.4 Redactarea de texte funcționale pe diverse teme, adresate anumitor destinatari în diferite scopuri de comunicare (pentru a exprima intenții, a obține ceva, a informa, a convinge, a invita, a refuza etc.)

3.5 Adecvarea formatului și a limbajului la subiect și la interlocutor/cititorul intenționat, cu utilizarea convențiilor folosite în comunicarea orală și scrisă formală și informală

3.6 Solicitarea/oferirea de răspunsuri concrete și de ordin personal în cadrul unui interviu

**3.7 Solicitarea/ oferirea de clarificări/ explicații, în cadrul unui schimb de mesaje orale sau scrise pe teme culturale sau din domeniul de specializare*

4. Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare

4.1 Redarea succintă (oral și/sau în scris), prin cuvinte proprii, a conținutului unui mesaj/text simplu din domenii de interes general

4.2 Traducerea în scris, din limba rusă în limba română/*din limba română în limba rusă* a unui mesaj pe teme din universul familiar/ din domeniul de specializare

4.3 Rezumarea, oral/ în scris, a conținutului unui mesaj liber sau funcțional, într-un număr limitat de cuvinte/ enunțuri

4.4 Transferul de informații factuale din texte de informare generală în diverse forme de prezentare

**4.5 Reformularea unei idei emise în cadrul unui dialog pe teme culturale/literare, printr-un enunț explicativ mai amplu, la solicitarea interlocutorului*

**4.6 Transferul și adaptarea semnificației unui text literar la contexte neliterare*

II. CONȚINUTURI EVALUATE

Candidații la examenul de bacalaureat vor trebui să stăpânească sistemele fonologic, lexical, gramatical și stilistic al limbii ruse specificate în programele școlare în vigoare, corespunzătoare filierei/ profilului/ specializării, pentru a demonstra capacitatea de a recepta și produce mesaje orale/ scrise, precum și de a interacționa în situații de comunicare enunțate, corespunzător următoarelor teme:

Domeniul personal

- Viața personală (date personale, familie, sănătate, stil de viață, factori de risc, comportament social, timp liber/ timp ocupat, hobby-uri)
- Relații interpersonale / interumane / profesionale, viața de echipă
- Universul adolescenței (cultură, sport, activități de timp liber)
- Pregătirea pentru viața activă (proiecte de dezvoltare personală și de inserție socială)

Domeniul public

- Țări și orașe – România în context european
- Aspecte din viața contemporană: socio-economice, culturale, științifice, tehnice, ecologice
- Tinerii în viața comunitară: roluri, drepturi, îndatoriri
- Mass-media. Mijloace moderne de comunicare în masă
- Generația tânără și tehnologia informației

Domeniul ocupațional

- Universul profesiilor. Aspecte legate de viitorul profesional și de profesii: activități principale, locuri de muncă
- Produse și servicii (pașapoarte, viză, declarație vamală, poștă, transport, cazare, asistență medicală, cumpărături). Calitatea serviciilor și a produselor

Domeniul educațional. Cultură și civilizație

- Oferte educaționale în domeniul de specializare. Instituții de învățământ superior de profil din Rusia
- Descoperiri științifice și tehnice
- Itinerare turistice și spirituale în spațiul de cultură și civilizație rusă
- Patrimoniu cultural rus și universal (în funcție de specializare). Repere ale spațiului de cultură și civilizație rusă – trecut și prezent.
- Viața culturală și lumea artelor. Figuri reprezentative ale muzicii și artelor plastice din Rusia (sec. XIX)
- Mari scriitori ruși – portrete literare: A.S. Pușkin, M.Iu. Lermontov, N.V. Gogol, *I.A. Gonțarov, I.S. Turgheniev, F.M. Dostoievski, L.N. Tolstoi, A.P. Cehov, S.Esenin, B. Pasternak/ M. Bulgakov, *A.Ahmatova/ M.Țvetaeva.

Autori și opere: A.S. Пушкин («Евгений Онегин», *лирика – одно стихотворение по выбору); М.Ю. Лермонтов («Демон» или «Герой нашего времени», *лирика – одно стихотворение по выбору); Н.В. Гоголь («Шинель», *«Мёртвые души» или *«Ревизор»); *И.А. Гончаров («Обломов»); И.С. Тургенев («Первая любовь» или «Рудин», *«Записки охотника»); А.П. Чехов (один рассказ по выбору, «Три сестры», *«Вишнёвый сад» или *«Дядя Ваня»); Л.Н.Толстой («Война и мир» или «Анна Каренина»); Ф.М. Достоевский («Преступление и наказание» или «Братья Карамазовы» *«Идиот» или *«Двойник»); С. Есенин (*лирика, одно стихотворение по выбору); *А. Ахматова (лирика) или *М. Цветаева (лирика); Б. Пастернак (по выбору – «Доктор Живаго»/ лирика) или М.А. Булгаков («Мастер и Маргарита»).

- * *Dialogul culturilor. Interferențe culturale româno-ruse*
- * *Curențe literare (romantism, realism, modernism) – prezentare generală, reprezentanți.*
- * *Tipuri umane în literatura rusă: eroul romantic, omul de prisos, omul mărunț, avarul, personajul feminin.*

Actele de vorbire și structurile lexico-gramaticale necesare construirii comunicării în cadrul domeniilor tematice menționate mai sus sunt cele prevăzute de programele școlare de limba rusă (limba modernă 2), în vigoare pentru ciclurile inferior și superior ale liceului, corespunzătoare filierelor teoretică și vocațională, aprobate prin Ordinele Ministrului nr. 3458/ 09.03.2004, 4598/ 31.08.2004, 3252/ 13.02.2006 și 5959/ 22.12.2006.

PROGRAMA 2B – limba modernă 2, filiera tehnologică, toate calificările profesionale

I. COMPETENȚE EVALUATE

1. Obține informații prin receptarea de mesaje orale, în scopul îndeplinirii unor sarcini de lucru

- 1.1 Identificarea de informații cheie pentru decodarea sensului global al unui mesaj oral
- 1.2 Obținerea, din mesaje orale, a detaliilor de specialitate relevante pentru rezolvarea unei sarcini de lucru
- 1.3 Decodarea sensului unor elemente lexicale nefamiliare din context sau prin asocieri/conexiuni
- 1.4 Inițierea de acțiuni pentru confirmarea sau clarificarea semnificației unui mesaj audiat

2. Obține informații prin receptarea de mesaje scrise, în scopul îndeplinirii unor sarcini de lucru

- 2.1 Identificarea – în texte pe teme din domeniul de activitate – a unor informații factuale, a unor idei sau opinii necesare pentru rezolvarea unor sarcini de lucru
- 2.2 Scanarea unui text mai lung pentru identificarea unor detalii specifice, în scopul rezolvării unei sarcini de lucru
- 2.3 Decodarea, cu ajutorul contextului sau prin asocieri, a unor elemente de conținut în texte pe teme generale/ din domeniul de specialitate
- 2.4 Corelarea de informații din diverse părți ale unui text / din texte diferite pentru rezolvarea unei sarcini de lucru
- 2.5 Transferul unor informații factuale din texte referitoare la domeniul ocupațional în diverse forme de prezentare
- 2.6 Formularea de opinii și puncte de vedere legate de domeniul de activitate

3. Exprimă mesaje orale, în scopul îndeplinirii unor sarcini de lucru variate

- 3.1 Oferirea și solicitarea de informații/ instrucțiuni necesare pentru îndeplinirea unei sarcini de lucru
- 3.2 Comunicarea de informații sau de instrucțiuni/ formularea de întrebări, într-o manieră clară și politicoasă
- 3.3 Descrierea de activități, stări și experiențe personale legate de viața cotidiană/ de domeniul de activitate
- 3.4 Prezentarea de produse și servicii specifice domeniului ocupațional
- 3.5 Realizarea de prezentări simple pentru promovarea de produse și servicii specifice domeniului ocupațional
- 3.6 Utilizarea de termeni de specialitate comuni, relevanți pentru sarcina de lucru

4. Elaborează mesaje scrise, în scopul îndeplinirii unor sarcini de lucru variate

- 4.1 Completarea de documente și formulare de lucru specifice domeniului ocupațional
- 4.2 Redactarea de texte funcționale specifice domeniului ocupațional
- 4.3 Utilizarea de convenții specifice comunicării scrise formale și informale
- 4.4 Redactarea de texte funcționale diverse, structurate și cu folosirea conectorilor specifici
- 4.5 Transmiterea, în limbaj clar și precis, de informații corecte vizând aspecte din domeniul de activitate
- 4.6 Adecvarea formatului și a limbajului unui mesaj la subiect, la context și la tipul de text

5. Participă la interacțiuni verbale orale pe teme cotidiene și pe teme profesionale

- 5.1 Avansarea și susținerea cu argumente a unor opinii/ opțiuni în cadrul unor conversații/ discuții pe teme diverse de interes general sau din domeniul de specializare
- 5.2 Solicitarea în mod adecvat a opiniilor interlocutorului și răspunsul adecvat la acestea
- 5.3 Solicitarea și oferirea de clarificări și explicații atunci când informația nu este înțeleasă imediat, în conversații/ prezentări
- 5.4 Participarea la conversații folosind un limbaj adecvat la context și respectând convențiile folosite în conversație, precum și normele sociale și culturale, în funcție de rol și de relațiile cu interlocutorul

II. CONȚINUTURI EVALUATE

Candidații la examenul de bacalaureat vor trebui să stăpânească sistemele fonologic, lexical, gramatical și stilistic al limbii ruse specificate în programele școlare în vigoare, corespunzătoare filierei/ profilului/ specializării, pentru a demonstra capacitatea de a recepta și produce mesaje orale/ scrise, precum și de a interacționa în situații de comunicare enunțate, corespunzător următoarelor teme:

Domeniul personal

- Viața personală: date personale, educație, strategii de studiu, opțiuni pentru carieră, stil de viață, timp liber/ timp ocupat, hobby-uri
- Relații interpersonale / profesionale, viața de echipă, comportament social
- Universul adolescenței (cultură, sport, activități de timp liber)

Domeniul public

- Țări și orașe – România în context european
- Aspecte din viața contemporană (istorice, culturale, socio-economice/ științifice/ tehnice/ ecologice/ strategii de utilizare a resurselor)
- Tinerii și viața comunitară
- Democrație, civism și drepturile omului
- Mass-media

Domeniul ocupațional

- Aspecte legate de profesiuni și de viitorul profesional
- Aspecte teoretice și practice ale specialității
- Organizarea locului de muncă (instituției, companiei), comportament profesional, deontologie profesională
- Echipamente, activități, operații și procese de producție (în funcție de specializare)
- Produse și servicii (pașapoarte, viză, declarație vamală, poștă, transport, cazare, asistență medicală, cumpărături). Calitatea serviciilor și a produselor

Domeniul educațional. Cultură și civilizație

- Descoperiri științifice și tehnice
- Viața culturală și lumea artelor
- Patrimoniul socio-cultural european
- Repere culturale ale spațiului etnolingvistic rus – trecut și prezent. Figuri reprezentative ale literaturii, muzicii și artelor plastice

Actele de vorbire și structurile lexico-gramaticale necesare construirii comunicării în cadrul domeniilor tematice menționate mai sus sunt cele prevăzute de programele școlare de limba rusă (limba modernă 2), în vigoare pentru ciclurile inferior și superior ale liceului, corespunzătoare filierei tehnologice, aprobate prin Ordinele Ministrului nr. 3458/ 09.03.2004, 4598/31.08.2004 și 3488/ 23.03.2006.

LIMBA MODERNĂ 3

PROGRAMA 3 – limba modernă 3, toate filierele, profilurile și specializările/ calificările profesionale

I. COMPETENȚE EVALUATE

1. Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situații de comunicare

- 1.1 Identificarea și selectarea informației esențiale / ideilor principale dintr-un text de informare
- 1.2 Identificarea și selectarea de informații factuale din mesaje orale / documente simple / texte pe subiecte de interes, pentru îndeplinirea unor sarcini de lucru
- 1.3 Extragerea ideilor principale și a unor detalii din texte de informare, în vederea îndeplinirii unei sarcini de lucru
- 1.4 Selectarea informațiilor relevante din diferite texte / fragmente de texte descriptive sau narative, în vederea îndeplinirii unei sarcini de lucru
- 1.5 Recunoașterea argumentelor și identificarea concluziilor dintr-un text argumentativ pe teme cunoscute

2. Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor contexte variate de comunicare

- 2.1 Povestirea/ relatarea, oral și/sau în scris, a unor experiențe sau întâmplări personale, a unui fapt divers, a unui eveniment/ descrierea unor persoane, obiecte, locuri din universul familiar
- 2.2 Formularea de întrebări, de răspunsuri și de opinii argumentate despre ceea ce îi place / nu îi place, pe o temă dată
- 2.3 Redactarea unei scrisori personale simple, cu respectarea convențiilor specifice stilului epistolar
- 2.4 Explicarea folosirii unui produs/ a aplicării unei proceduri și răspunsul la întrebări de clarificare
- 2.5 Completarea de formulare de uz curent (CV, vize)

3. Realizarea de interacțiuni în comunicarea orală sau scrisă

- 3.1 Formularea de opinii/ sugestii, solicitarea și formularea de instrucțiuni în cadrul unei activități în grup
- 3.2 Oferirea de răspunsuri și informații la întrebări simple în cadrul unui interviu / chestionar
- 3.3 Exprimarea acordului și dezacordului într-o interacțiune orală sau scrisă, formală sau informală, pe teme cunoscute
- 3.4 Elaborarea unui răspuns la o scrisoare personală/ oficială, la un anunț din mass-media
- 3.5 Reformularea unui mesaj/ oferirea de clarificări sau explicații, la cererea interlocutorului

4. Transferul și medierea mesajelor orale sau scrise în situații variate de comunicare

- 4.1 Rezumarea, oral și / sau în scris, într-un număr limitat de cuvinte/ enunțuri, a unui text pe teme din domeniul de interes general
- 4.2 Transferarea informațiilor dintr-un text în scheme, tabele, diagrame
- 4.3 Redactarea unui scurt text explicativ prin transferarea informațiilor din scheme/ diagrame/ tabele/ desene, folosind un limbaj comun
- 4.4 Transformarea din vorbire directă în vorbire indirectă a unor mesaje simple pe teme din viața cotidiană
- 4.5 Traducerea, din limba rusă în limba română/ din limba română în limba rusă, a unor mesaje simple pe teme de interes general

II. CONȚINUTURI EVALUATE

Candidații la examenul de bacalaureat vor trebui să stăpânească sistemele fonologic, lexical, gramatical și stilistic al limbii ruse specificate în programele școlare în vigoare, corespunzătoare filierei/ profilului/ specializării, pentru a demonstra capacitatea de a recepta și produce mesaje orale/ scrise, precum și de a interacționa în situații de comunicare enunțate, corespunzător următoarelor teme:

Domeniul personal

- Viața personală: date personale, familia, sănătatea, programul zilei (timp liber/ timp ocupat), relații interpersonale
- Petrecerea timpului liber: ocupații, activități sportive, hobby-uri, televiziune
- Universul adolescenței: viața cotidiană, vestimentație/ modă
- Relații între tineri (în activitatea școlară, în timpul liber, corespondență)
- Universul afectiv al tinerilor

Domeniul public

- Călătorii, mijloace de transport, orientarea în spațiu
- Mediul urban / mediul rural
- Aspecte din viața contemporană: educaționale, socio-economice, tehnologice, ecologice etc.
- Lumea înconjurătoare: om – natură – anotimpuri, natura și viața
- Mass-media

Domeniul ocupațional

- Universul profesiilor: profesii, aspecte relevante legate de profesii și de viitorul profesional, proiecte de formare profesională
- Demersuri administrative (completare de formulare, C.V.)
- Servicii: pașapoarte, viză, vamă, transport, cazare, asistență medicală, cumpărături și magazine

Domeniul educațional

- Școala: discipline de învățământ, orar
- Repere științifice și culturale: cucerirea cosmosului, tehnologii informatice, muzică, literatură, arte plastice
- Cultură și civilizație rusă: orașe, locuri și obiective de interes turistic și cultural din Rusia
- Instituții de învățământ superior din Rusia și oferte educaționale (în funcție de specializare)
- Personalități din sfera culturală/ științifică/ sportivă etc. (în funcție de specializare)

Actele de vorbire și structurile lexico-gramaticale necesare construirii comunicării în cadrul domeniilor tematice menționate mai sus sunt cele prevăzute de programele școlare de limba rusă (limba modernă 3), în vigoare pentru ciclurile inferior și superior ale liceului, aprobate prin Ordinele Ministrului nr. 3458/ 09.03.2004, 4598/ 31.08.2004, 3252/ 13.02.2006 și 5959/ 22.12.2006.

STRUCTURA PROBELOR DE EXAMEN

PROBA ORALĂ (PROBĂ OBLIGATORIE)

În cadrul **probei B**, probă orală de limbă modernă (L1, L2 sau L3), toți candidații vor fi solicitați să-și demonstreze competențele de receptare a conținutului unui **text necunoscut** – selectat în conformitate cu ariile tematice prevăzute de prezenta programă de bacalaureat și structurat, din punct de vedere lingvistic, la un nivel de dificultate situat în limitele programelor școlare de limba rusă în vigoare pentru ciclurile inferior și superior ale liceului, corespunzătoare filierei/ profilului/ specializării – precum și să formuleze aprecieri unanim acceptate sau personale, valorificând propria experiență și elementele de cultură și civilizație rusă sau universală.

Examinarea candidaților la proba orală se va face pe baza unui bilet de examen care va conține – pentru toate tipurile de programă (1A, 1B, 2A, 2B, 3) – trei subiecte, fiecare dintre acestea evaluând competențe diferite.

- **Subiectul 1** va consta din susținerea orală a propriului C.V. (prezentat de candidat comisiei de examen sub formă scrisă) și a unui scurt dialog situațional (cu profesorul examinator) pornind de la o temă indicată pe bilet.
- **Subiectul 2** va consta din lectura expresivă a unui **text necunoscut** și din rezolvarea unor exerciții pe baza acestuia, vizând competențele de receptare a mesajului scris.
- **Subiectul 3** va consta din prezentarea monologată a unei teme indicate pe bilet, corelate cu textul de la subiectul 2.

PROBA SCRISĂ

Verificarea candidaților la proba scrisă va consta din rezolvarea a trei subiecte elaborate corespunzător tipurilor de programă prezentate mai sus (programa 1A, programa 1B, programa 2A, programa 2B, programa 3).

- ♦ **Subiectul 1** va consta din redactarea unui eseu (structurat, nestructurat)/din relatarea unei întâmplări sau a unui eveniment etc./ din susținerea și argumentarea opiniei personale referitoare la o temă dată, pornind de la un stimul (citad, proverb, aforism, imagini etc.)/ din redactarea unui text funcțional (scrisoare de intenție, scrisoare personală). Aceste sarcini de lucru vor evalua competențe de producere a mesajului scris și/ sau competențe de interacțiune în comunicarea scrisă.
- ♦ **Subiectul 2** va consta din rezolvarea unor sarcini de lucru pornind de la un text dat (răspunsuri la întrebări, completarea unui text lacunar, ordonarea logică/ cronologică a unor enunțuri, desprinderea ideilor principale, extragerea unor detalii dintr-un text etc.). Aceste sarcini de lucru vor evalua competențe de receptare a mesajului scris.
- ♦ **Subiectul 3** va solicita candidaților să traducă în/ din limba rusă un text, să parafrazeze un citat prin raportare la propria experiență, să rezume un text într-un număr determinat de cuvinte/ enunțuri, să reformuleze idei incluzând un punct de vedere propriu etc. Aceste sarcini de lucru vor evalua competențe de transfer sau de mediere a mesajului scris.

Cerințele exercițiilor privind sarcinile de lucru vor fi formulate în limba rusă, clar, concis și la obiect, fără a se da modele de rezolvare.

Enunțurile exercițiilor vor fi însoțite și de stimuli (texte, citate, aforisme, elemente grafice etc.) pe baza cărora urmează să fie redactată lucrarea, indicându-se, după caz, numărul de cuvinte/ enunțuri.

MOD DE NOTARE

Punctajul maxim pentru rezolvarea corectă a tuturor subiectelor înscrise în proba de examen este de 100 puncte, distribuite după cum urmează:

PROBA ORALĂ			PROBA SCRISĂ		
Subiectul 1	=	30 puncte (30%)	Subiectul 1	=	30 puncte (30%)
Subiectul 2	=	30 puncte (30%)	Subiectul 2	=	30 puncte (30%)
Subiectul 3	=	30 puncte (30%)	Subiectul 3	=	30 puncte (30%)
Din oficiu	=	10 puncte (10%)	Din oficiu	=	10 puncte (10%)
TOTAL	=	100 puncte	TOTAL	=	100 puncte

Nota finală se va calcula prin împărțirea la 10 a punctajului obținut de candidat în urma rezolvării subiectelor.

Criteriile de stabilire a punctajului pentru fiecare subiect vor fi indicate în baremele de corectare și de notare care vor fi transmise comisiilor, împreună cu subiectele.

Pentru asigurarea premiselor de reușită a candidaților la examenul de bacalaureat, subiectele vor fi echilibrate, cu grad mediu de dificultate, care să permită rezolvarea lor în limita timpului alocat fiecărei probe prin metodologia de examen.

PRECIZĂRI

Pregătirea candidaților și elaborarea subiectelor pentru examenul de bacalaureat 2008 se vor realiza în conformitate cu prevederile prezentei programe de bacalaureat și a programelor școlare în vigoare pentru ciclurile inferior și superior ale liceului, postate pe web-site-ul Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului (<http://www.curriculum.edu.ro>).

Lista programelor școlare de limba rusă în vigoare

- ✓ Programe școlare de Limba rusă (limba modernă 1, limba modernă 2, limba modernă 3) pentru clasa a IX-a, ciclul inferior al liceului (toate filierele, profilurile și specializările), aprobate prin Ordinul ministrului nr. 3458/ 09.03.2004
- ✓ Programe școlare de Limba rusă (limba modernă 1, limba modernă 2, limba modernă 3) pentru clasa a X-a, ciclul inferior al liceului (toate filierele, profilurile și specializările) – aprobate prin Ordinul ministrului nr. 4598/31.08.2004.
- ✓ Programe școlare de Limba rusă (limba modernă 1, limba modernă 2, limba modernă 3) pentru clasa a XI-a, ciclul inferior al liceului (filierele teoretică și vocațională) – aprobate prin Ordinul ministrului nr. 3252/13.02.2006
- ✓ Programe școlare de Limba rusă (limba modernă 1, limba modernă 2, limba modernă 3) pentru clasa a XII-a, ciclul superior al liceului (filierele teoretică și vocațională) – aprobate prin Ordinul ministrului nr. 5959/ 22.12.2006.
- ✓ Programe școlare de Limba rusă pentru ciclul superior al liceului. Filiera tehnologică: clasele a XI-a și a XII-a (ruta directă de calificare profesională), clasele a XII-a și a XIII-a (ruta progresivă de calificare profesională) – aprobate prin Ordinul ministrului nr. 3488/ 23.03.2006.

MANUALE RECOMANDATE

Pentru Limba modernă 1 și Limba modernă 2:

- ✓ Clasa a IX-a, L1 – autori: Eugen Noveanu, Maria Dumitrescu, EDP RA, 2004.
- ✓ Clasa a IX-a, L2 – autori: Eugen Noveanu, Maria Dumitrescu, EDP RA, 2004.
- ✓ Clasa a X-a – autor Diana Tetean, ediția 1997 și următoarele.
- ✓ Clasa a XI-a – autori: Onufrie Vințeler și Odarca Ardelean, ediția 1997 și următoarele.
- ✓ Clasa a XII-a – autori: Lelia Mușat și Antoaneta Olteanu, ediția 1998 și următoarele.

Mențiune:

Pentru liceele în care, din motive diverse, nu s-au folosit în cei patru ani de studiu manualele enumerate anterior se pot utiliza pentru pregătirea examenului de bacalaureat manualele din lista de mai jos:

- ✓ Clasa a IX-a – autori Lelia Mușat și Dana Cojocar, ediția 1995 și următoarele.
- ✓ Clasa a IX-a – autori: Aneta Safta, Ecaterina Fodor, ediția 1995 și următoarele.
- ✓ Clasa a X-a – autori: Liubov Dudnicov, Ortansa Tudor, ediția 1995 și următoarele.
- ✓ Clasa a XI-a – autori: Ludmila Farcaș, Ortansa Tudor, ediția 1995 și următoarele.
- ✓ Clasa a XII-a – autori: Ludmila Farcaș, Ortansa Tudor, ediția 1995 și următoarele.

Pentru Limba modernă 3 (anii I – IV de studiu):

- ✓ Limba rusă. Manual pentru clasa a VII-a, autori: Cornelia Dumitriu, Carmen Nicolau, Elena Proca, 1997 și următoarele.
- ✓ Limba rusă. Manual pentru clasa a VII-a. L-2, anul 4 de studiu, autori: Eugen Noveanu, Maria Dumitrescu, EDP, 2001.
- ✓ Russkaia reci. Manual de limba rusă. Clasa a VII-a, L2, autori: Viktor Kostețki, Ana Popovici, Editura Sigma, 2001.
- ✓ Limba rusă. Manual pentru clasa a VIII-a, autori: Cornelia Dumitriu, Carmen Nicolau, Elena Proca, 1997 și următoarele.
- ✓ Limba rusă. Manual pentru clasa a VIII-a. L-2, anul 4 de studiu, autori: Eugen Noveanu, Maria Dumitrescu, EDP, 2001.
- ✓ Russkaia reci. Manual de limba rusă. Clasa a VIII-a, L2, autori: Viktor Kostețki, Ana Popovici, Editura Sigma, 2001.

Notă: Manualul școlar este doar unul dintre suporturile didactice utilizate de profesori și de elevi în predare-învățare, conținutul acestuia fiind valorificat în funcție de specificările din programa școlară – document curricular reglator.